

Universitetslærere have tilladt sig at behandle det Folkehøjskolearbejde, der er gjort her i Landet, hvorledes der fra enkelte Universitetslæreres Side er ført en ligefrem Krig derimod, hvorledes de haardeste Fordømmelsesdomme ere fældede, og hvorledes man har tilladt sig at haane og paa enhver mulig Maade at forfølge Folkehøjskolerne, hvor man var i Stand dertil, og etablere en økonomisk Krig imod dem — naar jeg tænkte paa alt dette, kunde jeg ikke lade være med at sige, at det ganske vist vilde være underligt, om man fra dette Tings Side vilde gaa med til at opfylde, hvad der dog kun kan kaldes et Billighedskrav fra Universitetets Side, før man fra den anden Side var gaaet ind paa at opfylde de Krav, som fra dette Tings og fra Befolkningens Side, er stillet over for de Højskoler og overhovedet over for de Stoler, der væsentlig arbejde i Folkeoplysningens Tjeneste. Dette er mit Hovedsynspunkt for denne Lov. Jeg har den Opfattelse, at vi her i Landet bør stille Universitetet og dets Lærere paa en saadan Maade, at vi have Haab om at kuytte saa dygtige Videnskabsmænd som muligt til det, at vi ikke hvert Øjeblik skulle opleve, at dygtige Videnskabsmænd forlade vort Land for at søge Virksomhed i andre Lande, hvad enten de nu søge til vore Nabolande, Norge og Sverige, eller de skulle søge til Tyskland for der under større Forhold at bryde sig en Bane. Jeg tror, det er nødvendigt, naar vi overhovedet skulle hævde vor Stilling som et Kulturfolk, at give Universitetsprofessorerne en saadan Stilling, at det virkelig kan være attraktionsværdigt at arbejde ved Universitetet, men jeg finder, at et lige saa vægtigt Krav er det, at der fra Statens Side gøres noget grundigt for Folkeoplysningen her i Landet, og dette er som bekendt i en lang Aarrække ikke sket. Vi vente endnu bestandig paa at faa en Almuskolereform her i Landet. Nar for Nar have vi ventet derpaa, og Nar for Nar er det Naab vokset i Styrke, det Naab, der siger: Statskassen har ikke Naad dertil; ville vi have vor Almueskole reformeret her i Landet, maa Kommunerne gøre det af deres Kasse, Statskassen har ikke Naad dertil. Men siger man det over for vor Almueskole og overhovedet over for de Krav, som Befolkningen i Almindelighed rejser, saa siger jeg: Hvorledes kan man da forsvare bestandig at gaa med til at give Universitetet og enkelte andre af den Slags Institutioner højere Lønninger? De gøre jo ogsaa Krav paa Statskassen, det gaar jo alt sammen af Statskassens Penge. Det forekommer mig, at der maa være en vis Lige-

vægt i disse Forhold. Min Stilling over for det foreliggende Lovforslag er derfor den, at i det Øjeblik, der bliver Sikkerhed for, at man fra det andet Tings Side og fra Regeringens Side stiller sig anderledes over for Folkeoplysningsarbejdet her i Landet, da vil jeg ogsaa være med til at anbefale, at man opfylder de Billighedskrav, som ere stillede fra Universitetets Side. Vi have jo nu i Dag fra 2 ærede Medlemmer, dels fra det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Scharling) og dels fra det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (S. Seavenius) hørt, at disse Krav ingenlunde opfyldes ved det Tilbud, som et relativt Flertal i Udvalget har gjort. Det vil jo sikkert være en Stusselse for dette Ting, hvis det blev den — ja Tak vil jeg jo ikke sige, at man i dette Ting i Reglen er vant til at faa for, hvad man gør — men hvis det blev det Svar, der gives paa det Tilbud, som her fra dette Tings Side gøres, at der blot udtaltes en yderligere Fordømmelsesdom over dette Tings Stilling over for Videnskaben. Jeg tror rigtignok, at man maatte beklage det, thi saa maatte man jo sige til sig selv: Tager jeg Hatten op, faar jeg Prygl, og lader jeg den ligge, faar jeg ogsaa Prygl. I nogle Aar har Folketinget faaet Prygl, fordi det ikke har villet gennemføre denne Lov, og nu i Aar skal Folketinget ogsaa have Prygl, uagtet der foreligger et Tilbud fra det, som jeg dog villig skal indrømme ikke er noget Millionærtilbud, men vi leve jo heller ikke i noget Millionærland, vi leve jo i et forholdsvis fattigt Land, og denne Fattigdom vil jo rimeligvis i de kommende Aar melde sig med større og større Styrke, saa man i de kommende Aar vil være endnu mindre tilbøjelig end i Aar til at indbefomme Fordringerne paa Statskassen. For mig har det været en yderligere Grund til at gaa med til de Ændringer, der ere stillede, at de ikke gøre større Krav til Statskassen, end de faktisk ville komme til at gøre. Den ærede Ordfører nævnte jo nogle Tal om de Udgifter, Gennemførelsen vilde medføre for Statskassen, og disse Tal vise jo, at det dog ikke er overordentlig store Summer, det her drejer sig om, og at det er noget, som dette Ting dog vistnok kan forsvare at vedtage som en rimelig Indrømmelse over for Universitetet. Jeg skal endnu kun bemærke over for mit Ændringsforslag under Nr. 26, at i det Øjeblik, det forelaa som en Rendsgerning, at en saadan Lov om Folkehøjskoler og Landbrugsskoler vilde blive gennemført, vilde jeg naturligvis med Glæde tage dette Ændringsforslag tilbage. Da jeg imidlertid haaber, at den